

Handelingen 3:14-15

1 de verloochening door mensen

2 de verkondiging door God

3 de verlossing door Jezus

Gemeente,

Zolang je niet hoeft te kiezen lijkt alles even mooi en goed. Maar als je moet kiezen blijkt waar je staat. Als je je profiel moet kiezen op school dan moet je aangeven welke vakken je het beste liggen en welke kant je op wil. Als je twee verjaardagen op één avond hebt dan moet je kiezen naar wie je het liefste toegaat. Als je gevraagd wordt om mee te gaan om carnaval te vieren moet je kiezen en laten blijken waar je staat. Soms is dat best moeilijk of erg moeilijk. Omdat je het eigenlijk allebei even graag doet. En je heen en weer getrokken word tussen twee dingen die je allebei aantrekken. Soms is het heel makkelijk. Als er een groot verschil is voor je tussen het één en het ander heb je zo gekozen.

Vanmorgen zien wij dat het volk, de schare moest kiezen. Tussen Jezus en Barabbas. Wie hebben ze het liefste. Dan zullen we zien, aan het begin van de lijdenstijd, dat die ons heel veel leert over mensen, over onszelf, over God en over Jezus.

Om te beginnen moeten we dan zeggen dat het een hele makkelijke keuze lijkt. Want het verschil tussen de mogelijkheden is wel heel groot. Ze moeten kiezen wie er vrijgelaten zal worden. Als een matte afglans van de vrijlating, de verlossing uit Egypte eeuwen geleden. Als afglans daarvan werd jaarlijks één gevangene losgelaten onder het volk. En nu mogen ze zelf kiezen welke van de twee.

De ene is Barabbas. Die was al voorgedragen om vrijgelaten te worden. Barabbas, we weten enkele trefwoorden van hem uit de Evangelien. Hij was een beruchte gevangene. (Mattheus). Gevangen genomen vanwege een oproer onder het volk waaraan hij meegedaan had. En in dat oproer had hij een moord begaan. (Marcus en Lucas). Dat hij een vrijheidsstrijder was is niet waarschijnlijk want zou het volk natuurlijk voor hem gekozen hebben. Maar Pilatus zet hem juist naast Jezus omdat Pilatus hoopt en denkt: ze zullen Jezus wel kiezen. Dus Barabbas was gewoon iemand die graag protesteerde. En in dolle woede iemand dood sloeg. Zou je kunnen denken aan Joran van der Sloot? Ik noem maar iemand.

En de ander is Jezus. De man van Nazareth in Galilea Die drie jaar lang het land was rondgegaan. Die had gepredikt met gezag en niet als de Schriftgeleerden. Had gesproken van het koninkrijk Gods. Die zieken had genezen, duivelen uitgeworpen, zelfs doden opgewekt. En nu was Hij naar Jeruzalem gegaan en het volk had Hem ingehaald met palmtakken en

Hosanna. En ze waren tot Hem gekomen om Hem te horen. (Lucas 21:38).

Wat een verschil. Petrus zegt het in Handelingen wel heel duidelijk. Barabbas was een doodslager, een moordenaar. En Jezus is de Vorst des levens. Dat is wel een heel groot verschil. Tegenstelling zelfs. Iemand die dood brengt en Iemand Die leven geeft. Dat moet een makkelijke keuze zijn.

1 de verloochening door mensen

Maar gij hebt Hem verloochend. En in verloochenen zit iets van: laten vallen. Het veronderstelt dat er wel iets geweest is. Dat was er ook. De scharen waren Jezus gevolgd. Ze hadden Hem ingehaald in Jeruzalem. Ze waren 's morgens vroeg naar Hem komen luisteren in de tempel. Dus ergens was er wel een bepaalde betrokkenheid, aanhankelijkheid, sympathie, belangstelling. Het leek erop dat zij Jezus aanhingen. Maar... Jezus had Zich gevangen laten nemen. Jezus liet Zich verhoren en met Zich doen en over Zich heenkomen. Voor het Sanhedrin, voor Pilatus, voor Herodes, voor Pilatus terug. En Jezus deed daar niets tegen. Liet met Zich doen wat zij wilden. Bood niet eens verzet. Wat hield dat in? Wat zou dat betekenen voor hen? Zou het dan met hen dezelfde kant op gaan? Dat ze ook gevangen genomen zouden worden. En niet bevrijd worden, maar door mensen kwaad aangedaan. Nou, liever niet, laat maar. Dat kruis hoeven we niet. Van smaad, verachting, verdrukking.

En daar komt nog bij: de leiders van het volk eisen dat zij voor Barabbas zullen kiezen. En als ze zullen zien en noteren dat je toch voor Jezus kiest. En de mensen om hen heen roepen ook al Barabbas. Stel je voor dat jij daar als enige tussenstaat die 'Jezus' roept. Terwijl ze allemaal furieus voor Barabbas schreeuwen. Wat zullen ze doen, hoe zullen ze je aankijken als jij dan als enige 'Jezus' roept. Je staat voor gek, ze doen je nog wat en kijken je er altijd op aan. Straks keren ze zich tegen jou net zo fel als nu tegen Jezus.

En gij hebt de Heilige en Rechtvaardige verloochend. Ergens wisten ze wel beter, maar.... uit angst, uit zelfbehoud, om niks te verliezen.... Wie herkent er zichzelf niet in? Je weet wel beter, vaag misschien of je weet veel beter, maar toen het echt wat ging kosten ging je terug, trok je je terug. Stel je voor dat het mijn bedrijf schade doet, mijn positie schaadt, strijdt geeft met mezelf, ik moet echt dingen op gaan geven die niet meer kunnen. Toen het erop aankwam deed je of je van niks wist. Want je zou zowat de enige zijn. En terwijl er veel minder op het spel stond dan voor het volk daar, verloochende ik Hem al. Deed ik mee met de rest. Liet ik het afweten. Sta ik tussen het volk in en roep met ze mee.

Gij hebt begeerd dat u een man die een doodslager was zou geschonken worden en de Vorst des levens hebt gij gedood. Kiezen voor de man die levens in gevaar brengt. Kiezen tegen Hem Die leven geeft, behoud, eeuwig leven. Ik ben er niet te goed voor. Ik word aangewezen: dat ik die man, die vrouw ben.

Zo ooit en ergens dan blijkt hier wat mensen voor mensen zijn. Wat zondaren voor zondaren zijn. Dan moet onze verblinding en dwaasheid wel ontzaglijk erg zijn en diep zitten. Blind voor de werkelijke dingen van het leven, voor waar het werkelijk om gaat. Zo verblind. Vijandig tegenover God, ja dieper nog, tegenover Jezus, die ons redden wil. Zo verdwaasd. Als die jongen die eens zei: ik weet wel dat ik straks verloren ga, maar dat neem ik op de koop toe. Laat me nu lekker leven zoals ik wil en dan neem ik mijn verlies straks wel. En als er in de hel maar een hoekje is waar ze popmuziek draaien vermaak ik me er wel. Zoals Efeze 2 en 4 schrijft: verduisterd in het verstand, vervreemd van het leven Gods. Dood in de zonden en misdaden. Vijanden van God en onze zaligheid. Zo blind. Eens in Adam in het paradijs kozen wij voor de duivel die dood en verderf bracht en tegen God, die het leven is en geeft. En sindsdien kiezen wij tegen Jezus, Die ons daarvan redden wil. Kiest een mens voor Jezus? Nee. Hij kiest tegen Jezus en voor een doodslager. Eerst door onze zonde in de verderf gekomen, in de stroom die ons meevoert naar het verderf. En als Jezus ons dan daaruit wil halen, dan slaan wij Hem weg en wijzen wij Hem af. Kiezen voor het leven de dood.

Luther zei eens: bijna het hele nut van de lijdensprediking is hierin gelegen dat de mens van zichzelf schrikt. Lijdenstijd brengt tot verootmoediging. Verbrijzeling. Alle goede gedachten die ik van mezelf koester, die brokkelen af. Als het er echt op aankomt, houd ik niets goeds over voor God. Lijdensprediking toont mijn blindheid en mijn dwaasheid. Blind voor het wezenlijke en dwaas in het behartigen van mijn eeuwige belangen.

Het geloof verootmoedigt zich. Langs de lijdensweg van Jezus vindt het geloof alle reden tot verootmoediging. Diepe sporen van zelfkennis worden getrokken. Ieder jaar weer. Diepe vragen worden ingekerfd: hoe kan het dat een mens zalig wordt, als hij er zelf niet voor kiezen zal? Hoe is het toch mogelijk dat mensen geloven? Diepe verwondering wordt geboren: wat een wonder om te geloven, om gered te zijn, om God lief te hebben en Jezus te volgen. Wat een wonder.

Heeft de lijdenstijd ons ooit dit gebracht? Of glijdt het van ons af en houden wij het af zonder dat ooit deze vrucht gekomen is? Omdat wij er vreemd aan zijn? Vreemd aan geloof en genade?

2 de verkondiging door God

Eén tegenstelling hebben we gezien in onze tekst. Barabbas en Jezus. De man die een doodslager is en de Man Die de Vorst des levens is. Dan zit er in onze tekst nog een tweede tegenstelling. In vers 15. Die tussen 'gij' en God. Gij, de mensen tegen wie Petrus het heeft, gij hebt Jezus gedood. Maar God heeft Hem opgewekt, het leven gegeven. Gij tegenover God.

Dat is natuurlijk een enorme tegenstelling. God heeft Hem opgewekt. En daar zit in twee opzichten een prediking in. De eerste is deze. Een ontzaglijke veroordeling. Een ontmaskering dat het volk het verkeerd gezien, gedaan heeft. Het volk, wij, hebben Jezus veracht, miskend, verworpen. Maar God heeft Hem opgewekt en laten zien: Ik neem het voor Hem op, Hij is Mijn Geliefde. Wat dat betekent zou je misschien hiermee kunnen vergelijken. Stel toch dat jij dronken bent. En je ziet iets op het fietspad ligt liggen. En je kijkt eens wat het is, je ziet armen, benen, een hoofd. En je denkt, o een pop. En je gooit het in de sloot. Weg met dat ding; het ligt maar in de weg. En dan komt even later iemand voorbij. En die haalt het uit de sloot. En die zegt: dat is een kind, een baby, ons kind. Die heb jij in de sloot gegooid, maar zag je niet dat het onze baby was. Nou, dan heb je heel wat te wachten. Je hebt je vergrepen aan een kind. Dat zal die vader niet in dank afnemen!

In onze dwaasheid hebben wij Jezus veracht verworpen. Blind voor wie Hij werkelijk is. Maar God heeft Hem opgewekt. Hij is Mijn Zoon, Mijn Geliefde. Zag je dat niet? Wist je dat niet? Besefte je dat niet? Dan kun je wel nagaan dat je heel wat te wachten staat. Dat God de dood van Zijn Zoon zal wreken. God heeft gezegd dat de dood van een mens niet ongestraft zal blijven, hoeveel te meer de dood van Zijn Zoon? Dan heb je vergelding te wachten. Vreselijke vergelding. Als God als Vader van Zijn Kind en Rechter van de mensheid je zal vonnissen. Dat ziet er niet best uit voor ons. Dan hangt een vreselijk oordeel boven ons hoofd. En daar zijn wij nog niet van af. Dat verjaart niet. Wij komen daar niet van weg zomaar. We zullen daar op aangesproken worden. En veroordeeld voor de dood van Zijn Zoon. In onze blindheid en dwaasheid. Wee de mens die zo voor God komt. Vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God.

Het geloof beseft: hoe zal ik, een mens, ooit onverzoend onder ogen kunnen komen? Of is dit nog nooit tot ons doorgedrongen?

Maar er zit nog een tweede prediking in die woorden. Welke God heeft opgewekt. Er staat achter: van Welke wij getuigen zijn. Dat betekent: God zendt nog getuigen. God zendt geen engelen, geen deurwaarders, geen scherprechters om het vonnis uit te voeren, maar Hij zendt getuigen om het vonnis te voorkomen. Met andere woorden: wij zoeken ons behoud niet, maar God wel. Wij willen verloren gaan, maar

God zoekt je weer op, God laat ons niet met rust, God wil niet dat sommigen verloren gaan maar dat zij tot bekering komen, God heeft geen lust in de dood van de zondaar, maar daarin dat hij zich bekeert en leeft. Want God zendt getuigen tot ons dat Hij Zijn Zoon heeft opgewekt en gemaakt tot de Vorst des levens.

Vorst des levens. Het woord is op andere plaatsen vertaald met Leidsman. De Hebreeënbrief bijv. De Leidsman en Voleinder des geloofs. Hier: de Vorst, de Leidsman des levens. Daar zitten twee gedachten in in dat woord. Leidsman, dat is degene die zelf als eerste ergens komt. Als enige. Dus niet als bij een wedstrijd bergbeklimmen of wat dan ook dat er één de eerste is en dan komt daarna de tweede dan de derde enz. Maar de enige. Jezus komt aan in het leven. Als Eerste, als Enige. Hij beklimt de berg van gehoorzaamheid. Bovenop die berg is het leven. Het leven onder de gunst van God, het leven onder een open hemel, het leven in de vrede met God, het leven met de Heilige Geest, het leven tot in eeuwigheid. Hij volbrengt de wet volkomen. Hij doet de wil van de Vader tot het einde toe. En niemand doet Hem dat na of voor. Iedereen haalt het niet. Niemand bereikt het leven. Dan blijft iedereen dus in de dood. De geestelijke en eeuwige dood. Onder het oordeel. Niemand bereikt het leven. Hopeloos en uitzichtloos. Maar Hij wel. Hij ontvangt het leven dat de dood en het oordeel achter zich heeft liggen.

Maar Leidsman, Vorst betekent nog wat. Namelijk dat Hij uitdeelt wat Hij heeft gekregen. Dat Hij anderen daar brengt waar Hij is. Dat Hij uitdeelt vergeving en bekering. Leven. Dat Hij zondaren afkeert van hun boosheden. Van hun blindheid en dwaasheid verlost. Dat doet Hij. Zondaren het leven geven. Onwilligen inwinnen. Blinden de ogen openen. Dwazen wijs maken. Hij deelt leven uit. En die niet wil, die wil, en het hart dat hard was, wordt verbroken. Hij is overal op berekend. Hij geeft leven.

Dat is Evangelie voor doden. Blinden, dwazen. Voor wie is het leven anders bestemd dan voor doden? Daar is hoop voor u, voor jou, hoe blind, dwaas je ook bent. Zou je je niet aan Hem overgeven? Blind om ziende te worden, dwaas om wijs te worden, dood om leven te ontvangen. God geeft tijd, lijdenstijd. Elke lijdenstijd weer. Voor de dag van het vonnis komt zendt Hij getuigen van de Vorst des levens. Ik zoek uw behoud, Ik laat u niet, nog niet los, maar zoek u op.

En langs de lijdensweg in geloof gezeten verwonder je je:
O Heere Jezus, dat heb ik aan U te danken, dat ik geloof, leef met God, U hebt mij overreed, U hebt mij levend gemaakt. Aan U te danken, o Vader.

En wie niet komen kan in geloof, die kome om geloof. Wie niet komen kan met geestelijk leven, die komt om geestelijk leven.

3 de verlossing door Jezus

Hoe doet hij dat? Hoe wint God zondaren in voor de Vorst des levens? Hoe brengt Hij tot die overgave? Door de verlossing die in Hem is. Want in dit hele gebeuren voor Pilatus schittert Wie Jezus is. Hoe Jezus is. Want moet u zich eens indenken. Daar wordt Hij op tweetal gezet met Barabbas. Een moordenaar. Ergens staat die tekst: Hij is met de misdadigers gerekend. Nu, hier zie je dat. Barabbas en Jezus. Naast elkaar. Alsof ze gelijkwaardig zijn. Alsof het rechtvaardig is dat het volk mag beslissen.

Ik zou protesteren. Ik zou het me niet laten overkomen zomaar. Als er op schoolplein wat gebeurd is, speeltoestel vernield, en het is niet helemaal duidelijk hoe en wat en door wie. En de meester laat er twee nablijven. Degene die het heeft gedaan en jij. Nou, dat is al hoogste onrechtvaardig. En dan laat je meester de andere kinderen kiezen wie het gedaan heeft en wie niet. Wie er moet blijven en wie naar huis mag. En ze roepen dat jij moet blijven en die het gedaan heeft mag naar huis. Dat is niet eerlijk, dat is zo onrechtvaardig. Dat druist zo tegen je gevoel in.

Maar Jezus laat het Zich aandoen. Hij laat Zich schuldig verklaren en Hij laat Barabbas vrijkomen. Hij, de Onschuldige wordt veroordeeld tot de dood, en de schuldige Barabbas wordt vrijgelaten tot het leven om de doodstraf te ontgaan. En daar mogen wij iets in zien van een hogere orde. Van een hogere rechtbank. Omdat dit hier voor Pilatus zo gebeurde, zal het voor God zo gebeuren. Afspiegeling. Daar laat Jezus Zich veroordelen onschuldig tot de dood. En zondaren gaan vrijuit worden vrijgesproken tot het leven. Jezus neemt de schuld op Zich. Hij laat Zich doden, kruisigen, nederstoten ter hel. Opdat zondaren vrijspraak ontvangen en het leven krijgen, vrede met God, vergeving van zonden. Hij in hun plaats. Hij voor hen. Omdat Hij de Ene Zich laat veroordelen, worden velen vrijgelaten. Zo verlost Hij. Zichzelf verlost Hij niet om anderen te verlossen. Zo verlost Hij.

En dat wint harten in. Dat er een Verlosser is Die Zich voor u wil laten veroordelen. U mag uw zonden brengen, uw schuld, uw oordeel. Hij neemt het op Zich Hij laat Zich veroordelen. En Hij geeft u vrijspraak, leven, vrede met God, verlossing, ontkoming van het oordeel. Dat is de verlossing die in Hem is. Zou u dan niet komen? Zou je dan niet komen? Hij is zo barmhartig, zo genegen te behouden. Hij vraagt geen deugden, geen goede werken, geen voorwaarden. Hij vraagt schuld en oordeel. Hij is gewillig dat op Zich te nemen. Hij zegt niet hoe u het moet doen, maar dat Hij het doet. Zo gewillig, zo genadig is Hij.

Zou u zich niet aan Hem overgeven? Waarom van Hem weggebleven? Waarom voor Hem weggevlucht? Zo wint Hij harten in.

Zo, en anders niet.

Bent u ingewonnen door Hem? Want die verkondiging van de Vader en de verlossing van de Zoon gebruikt de Heilige Geest om zondaren in te winnen. Te doen vluchten tot Jezus. Met het oordeel op je nek, achter je aan, zo zeker dat je geen rust hebt, dat je geen veiligheid hebt. Vluchten tot Jezus: aangeboden door de Vader, gewillig om te verlossen door Zelf veroordeeld te worden en je schuld over te nemen. Wat een verlossing! Calvijn schrijft dan: Jezus liet Zich lager stellen dan een moordenaar om zondaren hoger te stellen van de engelen. Zo diep als Jezus Zich liet vernederen, zo hoog verheft Hij zondaren. Jezus tot minder dan een moordenaar gemaakt, ik tot meer dan engelen gemaakt. Kinderen van God. Erfgenamen van de Vader. Te danken aan Hem.

En wie Hem zo kent die leert Hem volgen en belijden. Hoe dichter je leven mag bij deze verlossing hoe meer je leert Hem te volgen. Je kruis op je te nemen. Alles voor Hem over te hebben. Hem volgen ook als je de enige bent, ook als het zelfverloochening en strijd kost. Hem volgen in keuzes maken die anderen belachelijk vinden. Met moed en kracht vanuit Hem en vanuit de omgang met Hem.

En omdat elke dag het volgen van Jezus gevraagd wordt heb je elke dag de omgang met Hem nodig. Elke dag bedelen aan de Bron om weer brandstof te hebben. De lijdenstijd wil ons leren elke dag met Christus om te gaan. Elke dag te overdenken mijn dwaasheid en blindheid. Elke dag overdenken Gods verkondiging van oordeel en genade. Elke dag overdenken Jezus' verlossing. Dat je het weet is één ding, maar geeft geen kracht. Elke dag overdenken, met Christus omgaan, dat geeft kracht. Je kunt wel eens horen of denken: ik weet het nou toch al wel van die lijdenstijd. Maar beleef je het ook elke dag? Dat geeft de vrucht en de kracht. Dat vraagt om dagelijkse stille tijd, elke morgen voor je deur uitgaat, elke dag stilstaan bij het lijdensevangelie. Om met vallen en opstaan te volgen. Het kruis te dragen.

Zalig zijn zij die het Lam volgen waar het ook heengaat. Zij zullen daar zijn waar Hij is. Amen